

УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ
Бр. 4/23
09 ЈАН 2023
ПРИШТИНА

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
9.1.2023.
06 9.

**УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ СА ПРИВРЕМЕНИМ СЕДИШТЕМ У КОСОВСКОЈ МИТРОВИЦИ
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ**

Датум: 4. јануар 2023.

**ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ, КАНДИДАТА И МЕНТОРА ЗА ИЗРАДУ
ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ**

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1. Датум и орган који је именовao комисију

15. децембар 2022. године, Наставно-научно веће Филозофског факултета.

Одлуком Наставно-научног већа Филозофског факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, образована је комисија за оцену подобности докторанда Душана Стефановића и докторске дисертације под називом „Ономастика Алексиначког Поморавља“.

2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назив уже научне области за коју је изабран у звање, назив факултета (установе) у којој је члан комисије запослен:

1. Др Јованка Радић, научни саветник, научна област Хуманистичке науке, уже научна област Српска филологија и лингвистика, Институт за српски језик САНУ (председник Комисије);

2. Др Станислав Станковић, ванредни професор, научна област Филолошке науке, уже научна област Савремени српски језик, Филозофски факултет у Косовској Митровици (члан Комисије);

3. Др Голуб Јашовић, редовни професор, научна област Филолошке науке, уже научна област Савремени српски језик, Филозофски факултет у Косовској Митровици (ментор).

II БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Душан (Ратомир) Стефановић рођен је 19. јуна 1993. године у Алексинцу. Студије Српског језика и књижевности уписао је школске 2012/2013. године на Филозофском факултету у Косовској Митровици. Након успешно одбрањеног дипломског рада на тему *Дијалекатски речници*, школске 2017/2018. године уписује мастер академске студије на Катедри за српски језик и књижевност, такође на Филозофском факултету у Косовској Митровици. Завршио их је са просечном оценом 10,00, одбранивши 4. октобра 2018. године мастер рад на тему *Лични надимци у селима са леве долинске стране Јужне Мораве пред уласком у Сталаћку клисуру*, под менторством проф. др Голуба Јашовића. Исте године уписује докторске академске студије на Филозофском факултету у Косовској Митровици на Студијском програму за језик и књижевност. Крајем 2017. године бива запослен као наставник српског језика и књижевности у средњој школи „Шуматовац“ у Алексинцу, а од децембра исте године је, након двогодишњег ангажовања као редовни сарадник, постављен на место главног уредника студентског часописа *Др Филстуд*, чији је издавач Филозофски факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици. Првог априла 2018. године почиње са радом као сарадник лектора за српски језик у Центру за научноистраживачки рад Филозофског факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, да би 1. децембра 2020. године престао са сарадничким послом и постао лектор за српски језик наведене установе. До данас је као лектор био ангажован на више од 50 научних публикација. Такође, волонтерски обавља послове лектора у *Студентском дневном листу*, е-часопису Департмана за новинарство Филозофског факултета у Нишу. Уз то, учесник је великог броја научних скупова, а предмет његовог научног интересовања је српска ономастика.

III БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

1. Стефановић, Д. (2022). Лични надимци у Доњем Љубешу код Алексинца. *Зборник радова Филозофског факултета у Приштини*, LII (2), 47–59. [M24]

2. Стефановић, Д. (2021). Грађа за будући Ономастикон Алексиначког Поморавља. *Српска баштина*, VI (1), 134–139.

[M51]

3. Стефановић, Д. (2021). Драган Лилић као лексиколог. У: Г. Јашовић (ур.), *Драган Лилић између стилистике и лингвистике* (305–315). Косовска Митровица: Филозофски факултет. [M44]
4. Јашовић, Г. и Стефановић, Д. (2021). Из антропонимије приповедака Григорија Божовића. У: С. Алексић и Н. Лазивић (ур.), *Етика и естетика Григорија Божовића* (313–322). Косовска Митровица: Филозофски факултет. [M44]
5. Јашовић, Г. и Стефановић, Д. (2021). Теоними, еклисионими, хеортоними, агиоантропоними и други сродни оними у поезији Радомира Андрића. *Баштина*, 55, 43–63. [M24]
6. Стефановић, Д. (2021). Знатан допринос развоју и очувању српске ономастике. *Баштина*, 53, 523–525. [M24]
7. Стефановић, Д. (2021). О потреби израде Ономастикона Алексиначког Поморавља (на примеру грађе са простора Косова и Метохије). У: Ј. Беке Тривунац (ур.), *Филолошки видици 1* (157–167). Београд: Алфа БК Универзитет. [M44]
8. Стефановић, Д. (2020). Из ономастике Кормана. У: З. Арсић (ур.), *Језик и језици, Наука без граница 3* (217–227). Косовска Митровица: Филозофски факултет. [M14]
9. Стефановић, Д. (2019). Из ткачке лексике села Трњана (код Алексинца). *Филолог*, 20, 287–305. [M51]
10. Стефановић, Д. (2019). Мотивисаност личних имена у Доњем Љубешу код Алексинца. *Баштина*, 49, 109–116. [M51]
11. Стефановић, Д. (2019). Мотиви настанка личних надимака у селима северозападног дела Алексиначког Поморавља. У: М. Лончар-Вујновић (ур.), *Наука без граница 2, том 5* (193–220). Косовска Митровица: Филозофски факултет. [M14]
12. Стефановић, Д. (2019). Мушки и женски лични надимци у селу Катуну крај Алексинца. У: М. Ковачевић и Ј. Петковић (ур.), *Савремена проучавања језика и књижевности, књ. 1* (35–45). Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет. [M45]
13. Стефановић, Д. (2019). Ратарска лексика села Трњана. У: Г. Јашовић (ур.), *Вуковим трагом на Косову и Метохији* (189–204). Косовска Митровица: Филозофски факултет. [M44]
14. Стефановић, Д. (2019). Рибарска лексика Алексиначког Поморавља. *Липар*, XIX (67), 157–172. [M52]
15. Стефановић, Д. (2019). Фонетске карактеристике села Трњана код Алексинца (анализа дијалекатског текста). *Радови Филозофског факултета*, 20, 88–99. [M52]
16. Стефановић, Д. (2018). Творбени модел(и) једне лексеме. У: Г. Јашовић (ур.), *Милорад Ђорац – педагог и научни радник* (279–287). Косовска Митровица: Филозофски факултет. [M44]

IV ОЦЕНА ДА ЈЕ КАНДИДАТ ПОДОБАН ДА РАДИ ДИСЕРТАЦИЈУ

Увидом у биографију и библиографију кандидата, комисија сматра да кандидат Душан Стефановић испуњава све услове за израду докторске дисертације.

V ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА НАПОМЕНА:

За ментора је предложен др Голуб Јашовић, редовни професор Филозофског факултета у Косовској Митровици, Катедра за српски језик и књижевност.

Библиографија ментора са најмање 5 (пет) јединица релевантних за област из које се ради докторска дисертација:

1. Јашовић, Г. (2020). *Ономастика Малог Црнића*. Косовска Митровица – Мало Црниће: Филозофски факултет – Библиотека „Србољуб Митић“.

2. Јашовић, Г. (2020). Антропонимија села Велика Крушевица код Рековца. У: Т. Трајковић и Н. Јовић (ур.), *На темељима народних говора* (285–296). Ниш: Филозофски факултет.
3. Јашовић, Г. (2019). Опсцена лексика у ономастичкој грађи пописаној у Горњој Топлици и јужном Стигу. У: Ј. Марковић и Е. Јованова Грујовска (ур.), *Опсцена и друга колоквијална лексика у српском и македонском језику* (131–144). Ниш–Скопље: Филозофски факултет: Институт за македонски језик „Крсте Мисирлов“.
4. Јашовић, Г. (2018). *Ономастика слива реке Косанице*. Косовска Митровица – Куршумлија: Филозофски факултет – Народна библиотека Куршумлија.
5. Јашовић, Г. (2018). Ономастика косаничког села Рача. У: Г. Јашовић (ур.), *Милорад Ђорац – педагог и научни радник* (81–112). Косовска Митровица: Филозофски факултет.
6. Јашовић, Г. (2017). Творбена структура мушких и женских личних имена забележених у сливу реке Косанице. *Зборник радова Филозофског факултета Универзитета у Приштини*, 47 (4), 283–300.
7. Јашовић, Г. (2016). Српска и албанска топонимија села Ослара код Бујановца. *Зборник радова Филозофског факултета у Приштини*, XLVI (2), 429–444.
8. Јашовић, Г. (2016). Микротопонимија села Беркова у Прекорупљу. *Зборник радова Филозофског факултета у Приштини*, 46 (1), 13–25.
9. Јашовић, Г. (2014). *О говору и именима Угљара код Приштине*. Косовска Митровица: Филозофски факултет.

Комисија сматра да др Голуб Јашовић испуњава све услове за ментора ове докторске дисертације за област Филолошке науке, ужа научна област Савремени српски језик.

VI ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ:

ОЦЕНА:

1. Формулације назива дисертације

Комисија закључује да је радни назив дисертације „Ономастика Алексиначког Поморавља“ прикладан и да добро репрезентује суштину предложене теме истраживања.

2. Предмета (проблема) истраживања

Опис теме: Предмет истраживања докторске дисертације „Ономастика Алексиначког Поморавља“ јесте прикупљање, бележење и анализа ономастичких јединица забележених на простору Алексиначког Поморавља. Кандидат износи грађу из 28 села, прикупљану по устаљеним ономастичким принципима, општеприхваћеним у науци о језику. Бележењем грађе у досад неистраженим селима доприноси се даљем сагледавању ономастичке слике Алексиначког Поморавља, али и шире, читавог српског именослова. Од ономастичких категорија у раду ће бити издвојена лична имена (мушка и женска), лични надимци (мушки и женски), презимена и микротопоними. Код личних имена посебна пажња биће посвећена испитивању фреквентности творбеног форманта *-слав*, а биће извршена и класификација према врсти мотивне лексеме у именима, чиме ће се доказати/оповргнути начела претходних истраживања личних имена у досад испитиваним крајевима. Семантичком класификацијом личних надимака омогућиће се њихова прегледност према групама, а самим тим могу се утврдити најчешћи разлози надевања надимака појединцима, али се може стећи увид и у шире привредне делатности становника Алексиначког Поморавља, будући да занимања појединаца као разлози за надевање надимака чине једну од фреквентнијих семантичких група. С обзиром на семантички и морфолошки аспект одговарајуће патронимске основе, кандидат ће издвојити деантропонимска, детопонимска и деапелативна презимена, односно, презимена са антропонимом, топонимом или каквим апелативом у основи. Како се очекује да највише буде забележено презимена словенског порекла тако се очекује и да суфикс *-ић* буде најфреквентнији од творбених наставака. Даље, забележеним микротопонимима, а семантичком

класификацијом, биће могућа прегледност микропонимских група, с тим да се очекује да оне буду условљене друштвеним и физичко-географским карактеристикама испитиваног подручја. На крају рада, по устаљеним лексикографским поступцима, биће формиран Речник ономастичких јединица, који ће, очекује се, бројати више од 4000 онима. На основу свега реченог, долазимо до тога да ће се докторска дисертација „Ономастика Алексиначког Поморавља“ састојати из више делова. Први део резервисан је за научно презентовање грађе, издвојене по ономастичким категоријама, други део чини творбено-семантичка анализа, док трећи део представља лексикографско узбучавање грађе.

Комисија закључује да је предложени предмет истраживања својом сложености, актуелношћу и значајем у областима дисертације.

3. Библиографија прелиминарних истраживања

Кандидат је приложио библиографију од 100 библиографских јединица релевантних за истраживање. Овде наводимо јединице најзначајније за истраживање:

Антонијевић, Д. (1971). *Алексиначко Поморавље*. Београд: Српска академија наука и уметности.

Бјелановић, Ж. (1988). *Анропонимија Буковице*. Сплит: Књижевни круг.

Богдановић, Н. (1989). *Говор Алексиначког Поморавља*. Београд: САНУ.

Богдановић, Н. и Марковић, Ј. (2000). *Практикум из дијалектологије*. Ниш: Филозофски факултет.

Богдановић, Н. (2005). Ономастика Сврљига. *Ономатолошки прилози*, XVIII, 38–180.

Богдановић, Н., Радоман Цветићанин, М., Лончар Раичевић, А. (2019). *Алексиначки језички поучник*. Алексинац: Центар за културу и уметност.

Богдановић, Н. и Радоман Цветићанин, М. (2022). *Речник Алексиначког Поморавља*. Алексинац: Центар за културу и уметност.

Букумирић, М. (1988). Ономастика Сиринићке жупе. *Ономатолошки прилози*, IX, 253–471.

Вуковић, Г. и Недељков, Љ. (1983). *Речник презимена Шајкашке (XVIII и XIX век)*. Нови Сад: Филозофски факултет.

Вучковић, Д. и Тодоровић, Ј. (1958). Ископавања тумула у селу Моравац код Алексинца. *Старинар*, IX–X, 187–293.

Гочанин, М. (2011). О презименима у Врњачкој Бањи. У: В. Ружић и С. Павловић (ур.), *Лексикологија, ономастика, синтакса* (239–249). Нови Сад: Филозофски факултет.

Грковић, М. (1977). *Речник личних имена код Срба*. Београд: Вук Караџић.

Грковић, М. (2002). Надимци – хронологија, функција, друштвени статус. *Slowianska onomastyka: encyklopedia*, 1, 522–594.

Динић, Ј. (2008). *Тимочки дијалекатски речник*. Београд: Српска академија наука и уметности.

Драгићевић, Р. (2007). *Лексикологија српског језика*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Ђорђевић, Т. (1903). Оглед из граматике народног говора у Алексиначкој Морави. *Караџић*, III, 71–91.

Жугић, Р. (2002). Лични надимци у околини Лебана и Лесковца. *Ономатолошки прилози*, XV, 201–220.

Жугић, Р. (2004). Мотивисаност зоонима и њихов однос према личним надимцима и личним именима. *Лужнословенски филолог*, LX, 177–192.

Ивић, П. (1952). О једној вези нашег језика и наше историје. Сеобе Срба и српски језик. Да ли је тачно оно што свет мисли о језику?. *Недељне информативне новине*, 12. октобар, стр. 10.

Ивић, П. (1985). *Дијалектологија српскохрватског језика. Увод у штокавско наречје*. Нови Сад: Матица српска.

Ивић, П. (2001). *Српски дијалекти и њихова класификација (III). Призренско-тимочка област*. Нови Сад:

Завод за уџбенике и наставна средства.

Јаћимовић, М. и Петровић, Д. (2003). *Ономастика Качера*. Београд: Институт за српски језик САНУ.

Јашовић, Г. (2009). Лични надимци у Угљару код Косова Поља. *Зборник радова Филозофског факултета у Приштини*, XXXIX, 25–40.

Јашовић, Г. (2010). *Лични надимци са Косова и Метохије*. Косовска Митровица: Филозофски факултет.

Јашовић, Г. (2010). Из ономастике Лознице и Доње Мале код Баточине. *Зборник радова Филозофског факултета у Приштини*, XLI, 35–49.

Јашовић Г. (2014). *О говору и именима Угљара код Приштине*. Косовска Митровица: Филозофски факултет.

Јашовић, Г. (2016). *Ономастика подјужорског села Својнова*. Косовска Митровица: Филозофски факултет.

Јашовић, Г. (2017). Творбена структура мушких и женских личних имена забележених у сливу реке Косанице. *Зборник радова Филозофског факултета у Приштини*, XLVII (4), 283–300.

Јашовић, Г. (2020а). *Ономастика Малог Црнића*. Косовска Митровица – Мало Црниће: Филозофски факултет – Библиотека „Србољуб Митић“.

Јашовић, Г. (2020б). Антропонимија села Велика Крушевица код Рековца. У: Т. Трајковић и Н. Јовић (ур.), *На темељима народних говора* (285–296). Ниш: Филозофски факултет.

Јашовић, Г. и Стефановић, Д. (2021). Из антропонимије приповедака Григорија Божовића. У: С. Алексић и Н. Лазић (ур.), *Етика и естетика Григорија Божовића* (313–322). Косовска Митровица: Филозофски факултет.

Јовић, Д. (1993). Лично име као језички знак. *Баштина*, 4, 9–16.

Каниц, Ф. (1985). *Србија, земља и становништво: од римског доба до краја XIX века. Књ. 2*. Београд: Српска књижевна задруга.

Караић-Стефановић, В. (1935). *Српски рјечник истолкован њемачкијем и латинскијем ријечима*. Београд.

Клајн, И. (2002). *Творба речи у савременом српском језику. Део I*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Клајн, И. (2003). *Творба речи у савременом српском језику. Део II*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Костић, М. (1969). Алексиначка котлина: друштвено-географска проучавања. *Зборник радова Географског института „Јован Цвијић“*, 22, 453–592.

Крстанова, В. (2009). Савремено стање бугарског и српског система личних имена. У: М. Ковачевић (ур.), *Српски језик у употреби* (71–79). Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет.

Лилић, Д. (2016). Властита имена у приповеткама Григорија Божовића. У: Д. Андрејевић и А. Костић Тмушић (ур. и прир.), *Поетика Григорија Божовића* (399–406). Косовска Митровица – Зубин Поток: Филозофски факултет – „Стари Колашин“.

Лома, А. (1989). Топономастика и археологија. *Ономатолошки прилози*, X, 1–32.

Марковић, Б. (2009). Савремена антропонимија Новог Сада. *Годишњак за српски језик и књижевност*, IX, 235–267.

Марковић, Ј. (2013). Дијалекатски речник као слика свог аутора. У: Б. Димитријевић (ур.), *Путеви и домети дијалекатске лексикографије* (193–202). Ниш: Филозофски факултет.

Маројевић, Р. (1984). Словенски антропоними. *Ономатолошки прилози*, V, 183–195.

Милосављевић, Т. (2012). Лична имена са основом мил код Срба и Бугара. У: Б. Димитријевић (ур.), *Име у култури Срба и Бугара* (97–121). Ниш: Филозофски факултет.

Миљковић, Н. (2004). *Гредетин*. Алексинац: Центар за културу и уметност.

Митровић, С. (2016). Осврт на српску антропонимију у Дунавској клисури. *Исходишта*, 2, 131–143.

- Михајловић, Ј. (1965). Надимци у Сремским Карловцима. *Прилози проучавању језика*, 1, 177–183.
- Михајловић, В. (2014). *Српски презименик*. Нови Сад: Аурора.
- Николић, М. (2021). *Хроника села Доњи Адровац*. Алексинац: Центар за културу и уметност.
- Новокмет, С. (2020). *Називи животиња у српском језику: семантичка и лингвокултуролошка анализа*. Београд: Институт за српски језик САНУ.
- Окука, М. (2008). *Српски дијалекти*. Загреб: СДК Просвјета.
- Перуничкић, Б. (1978). *Алексинац и околина*. Алексинац: Скупштина општине Алексинац.
- Петровић-Савић, М. (2016). Из ономастике Рађевине: лични надимци два рађевска села – семантика и мотивација. *Филолог*, VII, 57–74.
- Поломац, В. (2011). Неколико напомена о систему личних имена у Крагујевцу у првој половини XXI века. *Ономатолошки прилози*, XXI, 35–42.
- Ракић Младеновић, Ј. (2021). *Лична имена у Поменику манастира Дечана (XVI–XX век): палеографска, ономастичка и језичка анализа* (одбрањена докторска дисертација). Филолошки факултет, Београд.
- Рашковић, Д. (2007). Римско насеље Praesidium Rompe – Римљани у Алексиначкој котлини. У: С. Костић и В. Братић (ур.), *Ниш и Византија 5* (205–225). Ниш: Град Ниш – Нишки културни центар.
- Рашковић, Д. (2013). Прилог познавању археолошких налазишта Алексиначке котлине. *Караџић, нова серија*, 5, 57–78.
- Радић, Ј. (1999а). *Микротопонимија беличког краја* (одбрањена докторска дисертација). Филозофски факултет, Ниш.
- Радић, Ј. (1999б). О творбеној структури етника (на примерима из централне Србије). *Српски језик: студије српске и словенске*, 4 (1/2), 749–757.
- Радић, Ј. (2003). Топонимија Белице. *Ономатолошки прилози*, XVI, 17–36.
- Радић, Ј. (2018). Српска лична имена и феминистички погледи на језик. У: Д. Драгићевић и В. Брборић (ур.), *Српска славистика: колективна монографија* (303–314). Београд: Савез славистичких друштава Србије.
- Радоман Цветићанин, М. (2012). Кулинарска лексика села Катунa. *Караџић*, 4, 96–114.
- Рељић, М. (2011). О пореклу и етнонимима Албанаца – Албанци и (или) Шиптари. У: М. Букумирић (ур.), *Истраживања српског језика на Косову и Метохији, књ. 3* (161–171). Косовска Митровица: Филозофски факултет.
- Реметић, С. (2018). Српски дијалекатски комплекс у светлу миграционих струјања (лингвистички и социолингвистички аспект). У: Р. Драгићевић и В. Брборић (ур.), *Српска славистика: колективна монографија* (327–343). Београд: Савез славистичких друштава Србије.
- Родић, Н. (1979). О имену Богдан. *Ономатолошки прилози*, 1, 75–79.
- РСЈ (2011). *Речник српског језика*. Нови Сад: Матица српска.
- Савић, Р. (1970). *Говор Алексинца и околине*. Алексинац: Просветно-педагошки завод.
- Савић, С. (2021). Називи животиња у микротопонимији Буцака. У: Г. Јашовић (ур.), *Драган Лилић – између лингвистике и стилистике* (275–288). Косовска Митровица: Филозофски факултет.
- Савић-Грујић, А. (2013). Општи падеж у говорима призренско-тимочке дијалекатске области. У: М. Анђелковић (ур.), *Савремена проучавања језика и књижевности* (55–64). Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет.
- Савић-Грујић, А. (2016). Творба речи за именовање човека на основу негативних говорних обележја. *Годишњак за српски језик*, 14, 217–225.
- Станић, М. (1989). Ускочка антропонимија. *Ономатолошки прилози*, X, 497–557.
- Станковић, С. (2008). *Границе призренско-тимочких говора у власотиначком крају*. Београд: Институт за

српски језик САНУ.

Станковић, С. и Станковић, С. (2010). О именовану косовскометохијске покрајине и њених становника у француском језику. У: С. Милорадовић (ур.), *Косово и Метохија у цивилизацијским токовима* (301–317). Косовска Митровица: Филозофски факултет.

Станковић, С. и Бошњаковић, Ж. (2015). Анализа дијалекатскога текста (на примеру говора Скопске Црне Горе). *Philologia Mediana*, 7, 407–427.

Стефановић, Д. (2019а). Мотивисаност личних имена у Доњем Љубешу код Алексинца. *Баштина*, 49, 109–116.

Стефановић, Д. (2019б). Фонетске карактеристике села Трњана код Алексинца: анализа дијалекатскога текста. *Радови Филозофског факултета*, 20, 88–100.

Стефановић, Д. (2020). Из ономастике Кормана. У: З. Арсић (ур.), *Језик и језици, Наука без граница 3* (217–227). Косовска Митровица: Филозофски факултет.

Стефановић, Д. (2022). Лични надимци у Доњем Љубешу код Алексинца. *Зборник радова Филозофског факултета у Приштини*, ЛП (2), 47–59.

СТИЈОВИЋ, С. (1979). Ономастика источног дела Метохијског (Пећког) Подгора. *Ономатолошки прилози*, I, 14–30.

СТИЈОВИЋ, С. (1990). Неки творбено-семантички типови ојконима у северној Метохији. *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику*, XXXIII, 461–465.

СТИЈОВИЋ, С. (1997). Развој српске ономастичке науке у последњој четвртини века. *Јужнословенски филолог*, LIII, 203–210.

СТОЈАНОВИЋ, Ј. (2014). Именовање ликова у Горском вијенцу – лингвокултуролошки аспект: (имена од основе вук-). *Српски језик: студије српске и словенске*, 19, 167–183.

СТОЈАНОВИЋ, Ј. (2019). Антропонимски систем и антропонимске категорије у Паштровским исправама (16–19. вијека). *Научни састанак слависта у Вукове дане*, 48, 75–87.

ТАНАСКОВИЋ, Т. (2012). Мушки надимци у селу Шљивовцу код Крагујевца. У: М. Ковачевић (прир. и ур.), *Савремена проучавања језика и књижевности. Зборник радова са III научног скупа младих филолога Србије* (23–33). Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет.

ТРАЈКОВИЋ, Т. (2016). *Говор Прешева*. Београд: Институт за српски језик САНУ.

ТРАЈКОВИЋ, Т. (2021). Топономастичка истраживања на подручју призренско-тимочких говора и перспектива израде јединственог речника. У: С. Ристић, И. Лазић-Коњик, Н. Ивановић (ур.), *Лексикографија и лексикологија у светлу актуелних проблема* (593–609). Београд: Институт за српски језик САНУ.

ЋАПИЋ, С. (1970). Надимци и презимена у селу Елемиру (Банат). *Прилози проучавању језика*, 6, 225–229.

ЋИРИЋ, Љ. (2005). *О говорима и именима Понишавља и суседних области*. Ниш: Просвета.

ЋИРИЋ, Љ. (2009). Типови личних имена у призренско-тимочкој области. У: Б. Димитријевић (ур.), *Име у култури Срба и Бугара* (29–43). Ниш: Филозофски факултет.

ЋУРИЋ, М. (2003). Прилози обради ономастике. *Ономатолошки прилози*, XVI, 377–410.

ЦВИЈИЋ, Ј. (1966). *Балканско полуострво и јужнословенске земље*. Београд: Завод за издавање уџбеника Социјалистичке Републике Србије.

ШИПКА, Д. (2006). *Основи лексикологије и сродних дисциплина*. Нови Сад: Матица српска.

ШТАСНИ, Г. (2016). Лична имена настала онимизацијом. У: Ј. Дражић, И. Бјелаковић, Д. Средојевић (ур.), *Теме језикословне у србистици кроз дијахронију и синхронију* (479–493). Нови Сад: Филозофски факултет.

ШЋЕПАНОВИЋ, М. (1997). *Именослов ваљевске Петнице*. Београд: Институт за српски језик САНУ.

ШЋЕПАНОВИЋ, М. (2019). Оними под лупом лингвистике. *Српски језик*, XXIV, 127–134.

- Vujačić, D. (1996). *Iz onomastike, leksikologije i dijalektologije*. Podgorica: Unireks.
- Simeon, R. (1969). *Enciklopedijski rječnik lingvističkih naziva*. Zagreb: Matica hrvatska.
- Šimundić, M. (1988). *Riječnik osobnih imena*. Zagreb: Nakladni zavod Matice hrvatske.
- Šimunović, P. (2009). *Uvod u hrvatsko imenoslovlje*. Zagreb: Golden marketing.

4. Циљеви истраживања

Циљеви који се односе на истраживање су следећи:

1. Представити ономастикон Алексиначког Поморавља, сачинити регистар антропонима и микропонима и по устаљеним ономастичким класификацијама узбучити прикупљену грађу;
2. Сагледати прикупљену грађу кроз најмаркантније особине призренско-тимочког дијалекта, односно, уочити на који начин дијалекат утиче на формирање ономастикона кроз фонетски, творбени и лексички план;
3. Представљањем ономастикона Алексиначког Поморавља приказати шире привредне делатности овог подручја;
4. Сачинити статистички осврт анализираних грађе, будући да се очекује више од 4000 прикупљених ономастичких јединица;
5. Класификовати лична имена и презимена према врсти мотивне лексема у њима, док ће лични надимци бити подвргнути класификацији према мотиву настанка;
6. Семантички анализирати микропониме и формирати семантичка поља. Сваки микропоним навести у прецизном морфолошком лику, илити представити га онако како се чује на терену;
7. На основу прикупљене грађе сачинити речник по устаљеним лексикографским поступцима.

Хипотезе

Хипотезе које се односе на истраживање су следеће:

1. Очекује се знатан број антропонима, будући да је Алексиначко Поморавље, услед учесталих миграција у прошлости, прилично насељено, а, географски гледано, овај простор богат је и хидронимима и оронимима, те се, сходно томе, очекује и знатан број микропонима;
2. Очекује се да ће грађа одговарати дијалекатским особинама предела у којем је прикупљена, а то се односи на све ономастичке категорије. Потенцијална одступања могућа су у говору информатора који су досељеници, што ће кандидат и назначити у раду;
3. Очекује се знатна присутност словенских имена, будући да кандидат сагледава српски именослов, али, поред имена словенског порекла, очекује се и велики број имена преузетих из грчког, хебрејског или руског ономастикона. Морфолошки гледано, као мотивна лексема очекују се именице, придеви и глаголи;
4. Личним надимцима могу се најверодостојније приказати многа обележја именованог појединца, те ће кандидат класификацијом према мотивацији за надевање надимака истаћи широку прегледност надимака изражену кроз семантичке групе;
5. С обзиром на то да су презимена најчешће настајала по имену оца, али и по занимању родитеља, те и места у којем је породица живела, очекује се да мушка лична имена буду најзаступљенија лексема у основи;
6. Очекује се изразита присутност творбених наставака карактеристична за призренско-тимочку дијалекатску област, и то, пре свега, на изразиту присутност наставака -че и -чић у личним надимцима;
7. Очекује се и широка распрострањеност микропонима по семантичким групама.

5. Очекивани резултати

На основу претходно изнесених циљева и хипотеза истраживања, може се рећи да ће се презентовањем грађе са простора Алексиначког Поморавља употпунити ономастичка слика досад ономастички недовољно истражене области. С обзиром на то да се очекује више од 4000 ономастичких јединица, презентована грађа биће од изузетног значаја за српску ономастику, уз посебну напомену да се, самим бројем ономастичких јединица, указује на немерљиво богатство како антропонијске тако и топонимијске грађе испитиваног краја. Кандидат Душан Стефановић ће прикупљеној грађи приступити творбено-семантичком анализом, а с обзиром на сталне миграционе струје које насељавају Алексиначко Поморавље, ономастичка истраживања, а самим тим и анализа, од великог су значаја. Уз то, будући да она нису важна само за лингвистику, већ и за историју

једног предела, али и многе друге делатности, очекује се да ће докторска дисертација „Ономастика Алексиначког Поморавља“, поред тога што ће имати научни значај, умногоме значити мештанима, који ће увидом у грађу имати прилику да ближе упознају свој крај.

6. План рада

План рада представљен је кроз садржај, који се састоји из неколико целина.

УВОД

ГОВОР АЛЕКСИНАЧКОГ ПОМОРАВЉА

О ономастичким истраживањима

Досадашња ономастичка истраживања Алексиначког Поморавља

ОНОМАСТИЧКА ГРАЂА

Алексиначки Рудник

Банковац

Бован

Горње Сухотно

Горњи Љубеш

Гредетин

Грејач

Доња Пешчаница

Доње Сухотно

Доњи Адровац

Доњи Љубеш

Јаковље

Јасење

Каменица

Корман

Краљево

Крушје

Лознац

Лужане

Мали Дреновац

Преконози

Прђиловица

Радевац

Срезовац

Станци

Тешица

Трњане

Честа

ТВОРБЕНО-СЕМАНТИЧКА АНАЛИЗА ОНОМАСТИЧКИХ КАТЕГОРИЈА

Лична имена

Мушка лична имена

Женска лична имена

Лични надимци

Мушки лични надимци

Женски лични надимци

Презимена

Микротопоними

РЕЧНИК ОНОМАСТИЧКИХ ЈЕДИНИЦА

ЗАКЉУЧАК

ЛИТЕРАТУРА

ПРИЛОЗИ (ЛИНГВИСТИЧКЕ КАРТЕ, ДИЈАЛЕКАТСКИ ТЕКСТОВИ)

7. Методе истраживања

Рад на изради докторске дисертације „Ономастика Алексиначког Поморавља“ одвијаће се кроз неколико фаза, те ће, самим тим, бити примењено и неколико метода, и то:

- 1) истраживачка метода;
- 2) текст метода;
- 3) метода анализе и синтезе;
- 4) метода закључивања;
- 5) компаративна метода;
- 6) дескриптивна метода.

VII ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕНОМ ОЦЕНОМ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ

КАНДИДАТА: Душана Стефановића

НАПОМЕНА:

На основу наведених података о кандидату, Комисија констатује да је Душан Стефановић подобан за израду докторске дисертације.

На основу постављених циљева и очекиваних резултата, Комисија констатује да је предложена тема подобна за израду докторске дисертације у области Филолошке науке, ужа научна област Савремени српски језик.

На основу наведених података о предложеном ментору, Комисија констатује да је др Голуб Јашовић подобан за ментора предложене докторске дисертације.

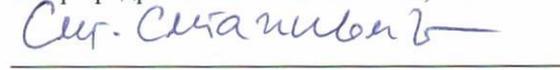
На основу изнетог, Комисија предлаже Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици да донесе позитивне оцене о подобности кандидата Душана Стефановића и предложене теме докторске дисертације „Ономастика Алексиначког Поморавља“, а да се за ментора именује др Голуб Јашовић, редовни професор Филозофског факултета у Косовској Митровици.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

1. Др Јованка Радић, председник Комисије

2. Проф. др Станислав Станковић, члан

3. Проф. др Голуб Јашовић, ментор

